

Mars 2008

Skånekontakt

Naturskyddsföreningen i Skåne söker ny ordförande

Vår nuvarande ordförande Per Blomberg slutar i samband länsstämman i april och behöver en efterträdare som vill föra vidare Naturskyddsföreningens arbete för skydd och bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer i Skåne.

Ordförandens främsta uppgifter är att leda och fördela styrelsens arbete och att, tillsammans med övriga i styrelsen, ansvara för föreningens verksamhet. Till grund för detta arbete ligger bland annat Naturskyddsföreningens policydokument och riktlinjer för verksamheten. Därtill ska ordföranden företräda styrelsen i miljö- och naturvårdssammanhang och liknande.

Uppdragets omfattning är att leda sammanträdan mellan sex till nio gånger per år, att delta i andra möten som riktar sig till länsordföranden samt att delta i möten som länsrepresentant för Naturskyddsförening i Skåne. Viss förberedelse tid ingår.

Som ordförande bör du ha erfarenhet av att leda arbete och förmåga att delegera uppgifter. Du är van vid att fatta beslut och bra på att samarbeta. Intresse av föreningsarbete samt förmåga att skapa nätverk är också önskvärt. Det är en fördel om du har god kännedom om svenskt och internationellt miljö- och naturvårdsarbete.

Som person är du engagerad, framtidsorienterad och ansvarskännande och visar att du i ord handling är beredd att ta ställning för föreningens arbete.

För mer information, kontakta valberedningen

Leif Hellmin, sammankallande, lhellmin@hotmail.com
Linda Birkedal, linda.birkedal@naturskyddsforeningen.se
Lena Vought, lena.vought@hotmail.com
Kaj Svensson, kumarikali@hotmail.com

Förslag inför klimatprojektet under våren

Klimatprojektet håller fortsatt bra temperatur och vi tackar Anna Bernstad för ett fantastiskt jobb som klimatkoordinator. Nu har Anna åkt till Brasilien för att praktisera på svenska ambassaden kring bl.a. miljö- och etanolfrågor. Vi önskar

Anna stort lycka till! Istället är det nu Emelie Kärre som hälsar er välkomna att engagera er i klimatarbetet i Skåne.

Under våren kommer klimatprojektet fokusera än mer på att assistera er i kretsarna i ert klimatarbete och därför hoppas vi också på närmare kontakt med er som är engagerade och er som vill engagera er. Som en del av klimatprojektet satsar vi på att ordna olika seminarier kring t.ex. energieffektivt byggande, vindkraft, klimat och mat och Region Skånes klimatberedning under våren/sommaren. Synpunkter och förslag mottages gärna kring sådant som ni är intresserade av att veta mer om eller om ni känner till någon bra föreläsare.

Nu finns också en serie planscher om klimathotet som kretsarna kan använda sig av för t.ex. utställningar eller som underlag för föreläsningar. Hör av er om ni vill ta del av dessa.

Några av de saker vi måste diskutera och utbyta strategier kring när det gäller klimatarbetet i Skåne är:

- Hur kan Naturskyddsföreningen vara radikal utan att skrämmas?
- Media – hur ser kretsarnas strategier ut och hur kan vi arbeta mer effektivt för att använda oss av medias genomslagskraft?
- Vad är intresset och vad finns det för åsikter kring att genomföra klimataktioner från SNF, t.ex. mot externa köpcentra i Skåne?
- Rättvisaspekten av klimatförändringarna – hur ställer sig SNF i Skåne till den rättviseproblematik som klimatförändringarna innebär?
- Våga se framåt – hur ska SNF Skåne arbeta med klimatet i höst?

Det viktigaste är att Klimatprojektet i Skåne är till för Er och det regionala och lokala klimatarbetet. Förslag, frågor, önskemål och engagemang tas tacksamt emot, hör av dig!

EMELIE KÄRRE

klimatkoordinator
emelie.karre@naturskyddsforeningen.se
046-335650 / 073-6148039

– Vi har ett problem....

...Vi måste få människor att sluta bete dig på ett visst sätt. Vi måste förändra människornas attityder... Låt oss göra en informationskampanj!

Ja, jag försöker raljera över vår syn på information som styrmedel och vår syn på attityderna som förändringspotential. Men egentligen är det inte roligt alls, för när svenska kommuner, myndigheter och organisationer vill uppnå beteendemål hos svenskarna, tar de nästan alltid till information för att förändra våra attityder – i motsats till verkliga styrmedel som hjälper oss att göra rätt.

I grunden spökar en modell över information som styrmedel, en modell som är lika korkad som fastgrodd i vår kollektiva ryggmärg. Modellen går ut på att ny information med automatik ger oss ny kunskap, som med lika stor automatik förändrar våra attityder och därmed gör att vi förändrar vårt beteende i önskad riktning. Om modellen fungerade, skulle rätt information bara leda till rätt beteende, hux flux.

Jag är glad att modellen inte fungerar! För vem bestämmer vad som är rätt information? Tänk er en ny Hitler som säger att alla judar borde utrotas... Det skulle vara väldigt farligt om modellen fungerade.

Vi har alla till viss utsträckning rätt attityd som ändå inte åtföljs av rätt beteende. Jag själv har både kunskap och attityd som säger till mig att jag borde vara vegetarian, låta bli bilen, bara köpa krav-mat och närodlat, inte köpa produkter tillverkade av barn och överhuvudtaget konsumera mindre. Men i verkligheten fortsätter jag äta korvpålägg och ryggbiff, jag frågar aldrig efter tillverkningsmetoder för kläder, jag rusar på i den allmänna konsumtionshysterin – inte minst under jul. Jag, som de flesta andra, har rätt attityd men fel beteende.

Det som däremot är intressant, är att vi sällan har rätt beteende men fel attityd. Vegetarianen går inte omkring och tänker att ”jag borde ju egentligen äta kött”, cyklisten tänker aldrig ”vad dum jag är som inte tar bilen till jobbet”. Det är alltså inte attityderna vi ska förändra, utan beteendet. Ett förändrat beteende ger förr eller senare en förändrad attityd. Den som börjar cykla, kommer efterhand att stärka sig själv genom argument som jag får motion på väg till och från jobbet och jag sparar en massa pengar.

Den korrekta mallen som vi ska följa ser ut så här:

1. Vi betar oss på det sätt som är mest optimalt för oss i vår vardag. *(Jag dricker icke-kravmärkt och icke-rättvisemärkt kaffe på jobbet för jag vill delta i den sociala samvaron men orkar inte bråka om kaffet. Jag vet att mina kollegor skulle tycka jag var fjantig då).*
2. Vi skaffar oss en attityd som rättfärdigar och stärker vårt beteende. *(Jag dricker ju så lite kaffe på jobbet, och jag köper ju bra kaffe hemma.)*
3. Detta gör vi genom att aktivt söka information som rättfärdigar vårt beteende. *(Jag har läst att allt fler köper rätt-*

visemärkt och kravodlat kaffe, då spelar det ännu mindre roll vad jag gör på jobbet.)

4. Information som motsäger vårt beteende väljer vi aktivt bort. *(Jag såg en artikel om betydelsen av våra individuella val, men den läste jag inte. Jag orkar inte ta till mig sådant som bara ska få oss vanliga människor att må dåligt.)*

Hur ska vi då göra för att få människor att bete sig på ett miljövänligt och klimatsmart sätt, om information inte är styrmedlet? Ja, jag är fast övertygad om att modellen ovan stämmer, och då handlar det om att skapa förutsättningar för att det optimala valet ska vara det miljövänliga och klimatsmarta valet. Det ska vara lätt att göra rätt. Med andra ord, om rättvisemärkt och ekologiskt odlat kaffe subventionerades och det andra kaffet blev rejält mycket dyrare, då skulle det bli naturligt för arbetsgivare att köpa in det billigare – och rätta – kaffet. Om bensinpriset blir mycket, mycket dyrare och om det infördes trängselavgifter och väg tullar, skulle

**Ständigt aktuell info
hittar du förstås på
www.skane.snf.se**

bilen mindre ofta vara det optimala valet.

Listan kan göras lång: Utbyggd kollektivtrafik, bra cykelvägar, koldioxidskatt på flyg, straffskatter på stadsjeepar, p-avgifter vid alla arbetsplatser, cykelkampanjer på arbetsplatser, duschar och omklädningsrum på jobbet, videokonferensanläggningar... You name it! Det handlar helt enkelt om att skapa förutsättningar för människor att göra rätt, genom smart infrastruktur, skatter, avgifter, lagstiftning, prova på-kampanjer och diverse erbjudanden.

Informationen finns som ett stödmedel, och ska hjälpa människor att förstå åtgärderna och möjligtvis bidra till en högre beredvillighet och acceptans. Men kom ihåg: Informationen är aldrig styrmedlet.

CHRISTINA NILSSON

Lunds Naturskyddsforening

(Med 20 års erfarenhet av miljöjournalistik, miljöinformation, miljö-kommunikation och att skapa beteendeförändringar)
046-13 77 79 (hem), 0730-38 00 54 (mobil), 040-20 25 26 (arb.)
mammut8@telia.com, christina.a.nilsson@banverket.se

Rovdjur

Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur ska nu finnas som pdf-fil på länsstyrelsens hemsida för stora rovdjur: <http://www.m.lst.se/ml/amnen/Naturvard/Stora+rovdjur/>. Arbetet med länsstyrelsens hemsida för stora rovdjur fortsätter och sidan ska utvecklas vidare.

Söderåsens nationalpark 2008?

Har din lokala naturskyddsförening planerat någon aktivitet i Söderåsens nationalpark 2008? I så fall får aktiviteten/-erna gärna stå med i nationalparkens programblad, som finns i vår- sommar- och höstupplaga och når många besökare. Kontakta undertecknad med information om

- aktivitetens namn
- arrangör/kontaktperson
- datum och tid
- samlingsplats
- att tänka på (matsäck? stövlar?)
- kostnad?
- föranmälan?

...så sköter jag resten. Med hopp om synergieffekt och många intresserade deltagare?

ÅSA ELFSTRÖM

naturum Skärälid, Söderåsens nationalpark
Landskapssektionen, Länsstyrelsen i Skåne län
0435 - 44 21 20, 070 - 66 35 365
asa.elfstrom@m.lst.se

Naturnatten 2008

Naturskyddsföreningen kommer att mellan FN:s världsmiljödag den 5/6, 19.00, och nationaldagen den 6/6, 03.00, göra natten till sin! Målet är att på minst 30 orter i Skåne och Blekinge bjuda på spännande aktiviteter med natten i fokus. Det kan bli fladdermuspejling, grodsång, ugglerop etc. Vi ser helst att aktiviteter i närmiljön prioriteras. Tips/info på aktiviteter; <http://www2.snf.se/pdf/dok-nng-naturnatten2008.pdf>

Studiefrämjandet kommer att samla och trycka en folder med samlade aktiviteter från Skåne och Blekinge som rör "Naturnatten", ungefär som vi gjorde med Linné-foldern. Dvs vi sammanställer och trycker, tillsammans hjälps vi åt att sprida informationen. Tanken är att arrangemanget ska bli återkommande varje år. Vill er krets medverka så meddela mig så snart som möjligt dock senast 5/4;

- Rubrik på arrangemanget, t.ex "Nattskärrellyssning"
- Plats och tid för samling
- Föreningens namn med tel.nr till kontaktperson

ULF LUNDWALL

Våga diskutera rättvisa klimatåtgärder

Att klimatförändringarna slår hårt mot dem som är minst skyldiga till dem är känt sedan länge. Utvecklingsländerna har svårt att stå emot de redan synbara effekterna av klimatförändringarna och orkaner, översvämningar och torra drabbar fattiga nationer hårdast. Detta är inte särdeles rättvist, kan

nog de flesta hålla med om

I Sverige diskuterar man samtidigt hur vi ska sänka våra koldioxidutsläpp och den nationella Klimatberedningen har nyss kommit med sitt slutbetänkande. Fram tills nyligen har det allmänt ansetts att höjda bensinpriser och skatter på diesel och andra fossilbaserade drivmedel ska höjas rejält. Dock har en debatt börjat vakna till liv om rättviseaspekterna också i Sverige. Innan har mest bilisternas lobbyorganisationer själva klagat och menat att den här typen av styrmedel kan slå hårt mot dem som redan har det svårt. Nu senast har journalisten och författaren Andreas Malm gjort oss uppmärksamma på en debatt som pågår i Tyskland och Storbritannien bland annat; nämligen ett alternativ till höjda bränsleskatter i ett ransoneringssystem.

Problemet med koldioxid- och bränsleskatter är att de inte gör någon skillnad mellan rik och fattig, stad och landsbygd, ung och gammal osv. Naturskyddsföreningen i Skåne vill väcka debatten kring orättvisan i klimatåtgärderna ur den aspekten. Detta är en mycket komplex fråga utan ett riktigt bra svar, vad som är sant och inte sant, rättvist och orättvist är mycket subjektivt. På kort sikt riskerar transporter bli en klass- eller till och med genusfråga om bensinskattshöjningar är huvudstyrmedlet som används för att minska koldioxidutsläppen från transportsektorn. Hur ska människor på landsbygden i Skåne och andra delar av Sverige kunna ta sig till sitt arbete eller nära och kära när det finns ett mycket begränsat utbud av kollektivtrafik och man inte heller har råd till att ta bilen? En del människor skulle kanske svara att ansvaret för klimatförändringarna måste vi alla bära, oavsett var vi bor och hur vi har det ställt.

Riktigt så enkelt tror inte Naturskyddsföreningen i Skåne att det är; vi är för en fortsatt landsbygdsutveckling och anser att de som har möjlighet och resurser måste gå i bräsch för att sänka växthusgasutsläppen. En rad åtgärder skulle kunna vara aktuella; bilfria stadskärnor, stadsgränstullar, utbyggd kollektivtrafik i Skåne, omfördelning av intäkterna från

Inga tillfälligheter

Vi får kraftigare stormar, vi får fler översvämningar, vi får fler jordskred vid den lilla temperaturhöjning som redan är ett faktum. Dessutom håller Arktis sommaris på att försvinna och det påverkar Grönlandsisen – havsnivån kan börja stiga flera centimeter per år ganska snart! Foto: Tomas Björnsson

koldioxidskatten till en hållbar landsbygdsutveckling, olika typer av styrmedel för stadsbor respektive landsbygdsbor eller varför inte ett ransoneringssystem likt det Andreas Malm tar upp i sin bok "Det är vår bestämda uppfattning att om ingenting görs nu kommer det att vara försent".

Ett par av dessa åtgärder har nämnts på förslag från den nationella Klimatberedningen men Naturskyddsföreningen i Skåne och andra är fortfarande bekymrade kring den allt viktigare rättvisespekten och anser att den bör debatteras på allvar både inom organisationen och i det offentliga. Att ett ransoneringssystem kanske snart är det enda rättvisa och realistiska alternativet måste våga diskuteras. Sverige är ett land med ett traditionellt sett, stort rättvisepatos och det vore därför olyckligt om vi inte tog ansvar för att det ska gälla också klimatåtgärderna. Ett ransoneringssystem, beroende på hur det är utformat behöver inte heller skilja sig mycket från ett handelssystem, där en pott tilldelas samtliga invånare och dessa kan sinsemellan sälja och köpa kvoter efter behov.

Det är ingen rättighet att köra bil eller att få släppa ut växthusgaser men det är å andra sidan mycket orättvist att de problem som uppstått på grund av urbanisering, ekonomisk tillväxt, konsumtion och industri ska drabba dem som är minst skyldiga till det, världen över. Det är också orättvist att samma drabbade människor ska behöva ta hårda smällar, vilka andra har bättre förutsättningar och resurser för att klara av. Naturskyddsföreningen i Skåne är för en hård men rättvis klimatåtgärds politik, lokalt, nationellt och globalt.

EMELIE KÄRRE

klimatkoordinator

emelie.karre@naturskyddsforeningen.se

046-335650 / 073-6148039

Lästips

Då var det vår igen, du har väl inte missat att köpa vår guide till naturen på Bjäre?

Vårt pris är 150, i bokhandeln kostar den ca 200. Boken ger många tips på fantastiska exkursionsmål på Bjäre och tar upp både biologi och geologi. En perfekt present till den som behöver vidga sina vyer! Beställ boken hos oss! Ring (046/13 96 70), skicka e-post (magnus.billqvist@naturskyddsforeningen.se) eller beställ direkt på vår hemsida via den här länken: www.skane.snf.se/?page_id=40 Frakt: 30 kr. Sidantal: 144.

Kalendarium

Skicka oss gärna aktiviteter att lägga in här. Observera att alla kretsars program enkelt nås via vår hemsida www.skane.snf.se under Lokalföreningar. Som medlem är du välkommen på ALLA kretsars aktiviteter!

12 april *Trollsländor* med bl a Linda Birkedal och Erik Svens-

son i Lund. Följs upp av exkursion under sommaren.

26 april *Länsstämma för Naturskyddsföreningen i Skåne*. Stämman kommer att ske i Alnarp utanför Lomma. Mer information hittar du här <http://skane.snf.se/?p=1242>. Vet mer gör magnus.billqvist@naturskyddsforeningen.se

26 april *Kretskonferens om 100-årsjubileet*. Nästa år firar Naturskyddsföreningen 100 år! Vad ska hända? Hur ska vi fira? Var med och föreslå kul aktiviteter! Riksstyrelsens planer presenteras också. Boka in lördag 26/4 för en kretskonferens om jubileet. Kanske vill ni som är med i nätverk passa på att träffas dagen efter? Mer information kommer i veckobrev längre fram. Kontakt: Ylva Grudd 08-702 65 38, ylva.grudd@naturskyddsforeningen.se

5 juni *Naturnatten*. Naturskyddsföreningen kommer att mellan världsmiljödagen 5/6 och nationaldagen 6/6 göra natten till vår! Vi återkommer med mer information när denna finns, men målet är att på minst 50 orter i landet bjuda på spännande aktiviteter med natten i fokus. Det kan bli fladdermuspejling, grodsång, ugglorop etc. Mer info, mejla lars.vaste@naturskyddsforeningen.se

13-15 juni *Naturskyddsföreningens riksstämma*. Riksstämman tar oss denna gång till Borås i dagarna tre. Inbjudan till riksstämman med anmälningsblankett, utflyktsprogram, information om resor, boende och antal ombudsplatser finns att läsa och hämta på www.naturskyddsforeningen.se. Kontakta riks maarit.gustavsson@naturskyddsforeningen.se för mer info.

6 september *Modemedveten eller medvetet mode?* Vår konsumtion påverkar miljön. På upptakten får ni alla våra tips för en mer hållbar klädstil. Vi berättar om hur textil tillverkas och om nya, hållbara textilfibrer, visar kampanjmaterialet och ger er förslag på aktiviteter inför Miljövänliga Veckan. Kom på en regional upptakt - inspireras och se vad du vill bidra med! Kontaktperson är Karin Nilsson Jungermann 042-22 62 43

Vecka 40 *Miljövänliga veckan 2008*. Under Miljövänliga Veckan 2008 om kläder vill vi uppmana människor att köpa lite mindre nytt - och leta efter de miljömärkta alternativen - och redesigna ett plagg man tröttnat på i garderoben. Kontaktperson är Karin Nilsson Jungermann 042-22 62 43

Aktivitetskalender på webben

På Naturskyddsföreningens webbplats finns en aktivitetskalender. Här kan du leta bland en mängd olika aktiviteter som anordnas av Naturskyddsföreningens lokala kretsar och länsförbund i hela landet. Aktiviteterna är indelade länsvis och i olika kategorier, exempelvis utflykter, föredrag, kurser och studiebesök. Samtliga aktiviteter är öppna för alla, även för de som inte är medlemmar. Sök på: <http://www.naturskyddsforeningen.se/medlemssidor/aktivitetskalendern/>

Studie
främjandet

Naturskyddsföreningen
Skåne